
Timo Airaksinen

Eettisiä ja filosofisia kysymyksiä

1

- Hoidon ja välittämisen etiikka (care):
  - Hoitajalla **ei** ole oikeutta salaisuuksiin,
  - Potilaalla **on** oikeus omiin salaisuuksiinsa (ei vaikuta hoitoon).

Siis: Hoitaja **luottaa** Potilaaseen
Potilas **ei** luota hoitajaan.

Tämä lienee yllättävä johtopäätös?

2

- Usein pelokas ja ahdistunut Potilas **tarjoaa** luottamustaan Hoitajalle.
- Hoitaja nähdään silloin romanttisen karismaattisesti.
- Tämä on turhaa ja erehdys.
- Potilaan täytyy vain luottaa hoidon etiikkaan ja järjestelmään.

3

- Potilas salaa tai ilmaisee tietonsa vapaasti.
- Vapaus on tässä oikeusperustainen käsite.
- **Potilaan ei tarvitse mitenkään perustella salailuaan,**
- (Ellei tieto koske muita ihmisiä ja vahingoita heitä.)

4

- Hoitaja ei ole normatiivinen auktoriteetti, vaan **tiedollinen** auktoriteetti potilaalle.
- (Tämä auktoriteetti on rapautumassa.)
- Luottamuksellisen hoitosuhteen ajatus pitää ymmärtää tätä taustaa vasten.

5

Auktoriteettisuhde:

- Auktoriteetilla on oikeus salaisuuksiin,
- Alamaisella ei ole.
- Alamainen luottaa auktoriteettiin.
- Siis: hoitaja ei ole auktoriteetti.
- Esim. valvontajärjestelmät

Kutsunta -
viranomaisen
TYTÖT KAAS

AUKT ei luota

Tiedon keruu
perustuu AUKTORIT

6

- Tiedon kerääminen potilaalta voidaan oikeuttaa vedoten
  - yhteiseen hyvään (konformismi)
  - potilaan omaan hyvään (paternalismi) tai
  - paktoon (käskevä auktoriteetti):
    - perinne
    - tehokkuus
    - tutkimuksen tarpeet

7

- The **authoritarian** personality does not want to give orders, their personality type wants to take orders. People with this type of personality seek conformity, security, stability. They become anxious and insecure when events or circumstances upset their previously existing world view. They are very intolerant of any divergence from what they consider to be the normal. They tend to be superstitious and lend credence to folktales or interpretations of history that fit their preexisting definitions of reality. They think in stereotyped ways about minorities, women, homosexuals, etc. They are thus very dualistic- the world is conceived in terms of absolute right (their way) vs. absolute wrong.

8

- Kaikki em. argumentit rapauttavat luottamusta, lisäävät salailua ja salaisuuksia sekä ajavat potilaat vaihtoehto- ja itsehoitoihin.

9

- Sähköisen tiedonkeruun ongelma liittyy siihen, millä perustellaan tiedonkeruuta.
- Tiedostojen yhdisteleminen: kauppa, poliisi, kela, yliopistot . . .

10

- **Teknologian** haltuunotto:
- Uusluddistinen eli t-pessimistinen asenne.
- Teknologinen imperatiivi: "Can implies Ought".
- Teknofatalismi: tekniikan kasvulle ja vallalle ei voi mitään – on alistuttava.
- T-optimismi: tekniikan kehitys on aina suotavaa.